

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen / Soveltamisohjeet 1.1.2019 alkaen

453/05.22.00/2017

Sote 19.12.2018 § 108

Valmistelija: perhe- ja vammaispalvelun tulosaluejohtaja Heikki Oksanen, puh. 040 721 3718.

Presidentti vahvisti perustoimeentulotuen Kela-siirron mahdollistavat lopulliset lakimuutokset 9.12.2016. Hyväksytyjen lakimuutosten perusteella perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät Kelan hoidettavaksi 1.1.2017 lukien.

Perustoimeentulotuki on henkilön tai perheen viimesijainen taloudellinen tuki, joka kattaa elämän perusmenoja. Tuki kattaa esimerkiksi ravinto- ja vaatemenoja ja terveydenhoitomenoja sekä asumisesta syntyviä kohtuullisia kustannuksia. Kela vastaa kaikista perustoimeentulotukeen liittyvistä toimeenpanoon, neuvontaan ja harkintavaltaan liittyvistä tehtävistä.

Kunta on järjestämisvastuussa täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä sekä perusosan alentamisen yhteydessä tehtävästä suunnitelmasta. Lakimuutoksen tavoitteena ei ole muuttaa toimeentulotuen tasoa eikä tuen myöntämisperusteita.

Toimeentulotukihakemus tehdään Kelalle, jonka tulee tehdä hakemuksen perusteella päätös perustoimeentulotuesta. Kela siirtää oman käsittelynsä jälkeen hakemuksen kuntaan siltä osin kuin siinä on sellaisia menoja, joita ei ole voitu ottaa huomioon perustoimeentulotukea myönnettäessä. Hakemus täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta tehdään kunnan toimielimelle, jos hakija on saanut hakemusta koskevalle ajalle tehdyn päätöksen perustoimeentulotuesta.

Perustoimeentulotukeen on siirretty aikaisemmin täydentävänä toimeentulotukena myönnettävistä menoeristä:

- asumiseen liittyvistä menoista vuokravakuudet ja muuttokustannukset;
- lasten päivähoitomenot sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan menot;
- lapsen tapaamisesta lapsen kanssa eri taloudessa asuvalle vanhemmalle aiheutuvat menot siltä osin, kun ne perustuvat kunnan toimielimen vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen päätökseen;

- välittämän henkilötodistuksen, oleskeluasiakirjan tai matkustusasiakirjan hankintamenot.

Muutoin perustoimeentulotuki sekä täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki ovat käytännössä säilyneet entisellään.

Toimeentulotuesta annettu laki tuli voimaan 1.3.1998 (1412/1997).

Sosiaali- ja terveysministeriö on lisäksi laatinut oppaan toimeentulotukilain soveltajille (Opas toimeentulotukilain soveltajille, sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2013:4). Oppaassa todetaan, että kunnilla on lisäksi mahdollisuus antaa omia soveltamisohjeita toimeentulotuesta. Ohjeet eivät saa rajoittaa viranhaltijoiden päätösvaltaa harkittaessa perheen tai yksilön oikeudesta toimeentulotukeen tai muutoinkaan olla ristiriidassa lainsäädännön kanssa. Ohjeiden tarkoituksena on siten lähinnä korostaa yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumista kunnassa. Lisäksi ohjeiden tarkoituksena on selvittää tuen hakijoille toimeentulotuen perusteita, menettelytapoja ja määräytymistä.

Ehdotus

Toimialajohtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevat täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen-/soveltamisohjeet 1.1.2019 alkaen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.